

արեւելքէն փախստեամբ գաղտնի կու գայ Պոլիս եւ ասկէ Հոռոմ կը փախչի:

Վենետիկի Մխիթարեանց վանքին ժամանակագրութեան մէջ, զոր այն միջոցին գրած է Տոչակաւորն Հ. Մկրտիչ Վ. Աւգերեան, կան թուականի կարգաւ տեղեկութիւններ մեր կարպետ Արքեպ. ի մասին, զորս հաղորդեց ինձ խնդրանացս համեմատ Հ. Թորոսեան: Ասոնց համեմատ՝ կարպետ Արքեպ. 1786 Հոկտ. ի սկիզբն գաղտնի Պոլիս կու գայ Սկիւտարի ճամբով. եւ որովհետեւ Զաքարիա Պատրիարք կ'արգելու զինք Պոլիս մտնել, կարպետ ծածուկ իր ազգական Ալլահօվերտեան Մանուկ Աղայի միջոցով Բերա, Լատինաց քով կ'ապաւինի. այնտեղ կաթողիկէ Հայերու վեքար Սահակ Եպ. Սօֆիալեանի ձեռքը կաթողիկէ հաւատոյ դաւանութիւն կու տայ. որմէ ետեւ զինքը գաղտնի նաւ կը դնեն եւ Մալթայի վրայէն կը շրջեն Եւրոպա: Ահաւասիկ Հ. Աւգերեանի խօսքերը.

“1786. Պատմէ Հ. Յարութիւն ի նոյն Հոկտ. 9, թէ յաւուրս յայտոսիկ եկն ի կոստանդնուպօլիս եպիսկոպոս ոք Էջմիածնայ՝ անուն իւր կարպետ վարդապետ (Հնձեցի), որ եղեալ է Առաջնորդ Թիֆլիզու. սա մինչ էր յԻսկիւտար ի խան մի, առաքէ պատրիարգն զոք առ նա, եւ ասէ. մի՛ բնաւ անցես ի կոստանդնուպօլիս, այլ գնա՛ յայս ինչ տեղի, եւ անտի առաքեցից զքեզ առաջնորդութեամբ՝ ուր եւ կամիս եւն: Իսկ սա վասն զի ոչ վասն այլոյ իրիք եկեալ էր ի կոս-